

Muistio

8.12.2025

VN/19174/2025
VN/19174/2025-STM-7

Valtioneuvoston asetus geenitekniikkalaissa tarkoitettujen suoritteiden maksullisuudesta vuosina 2026 ja 2027

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Asetuksella säädettäisiin geenitekniikkalaissa tarkoitetuista suoritteista perittävistä maksuista. Asetus annettaisiin geenitekniikkalain (377/1995) 35 §:n 1 ja 2 momentin sekä valtion maksuperustelain (150/1992, jäljempänä *maksuperustelaki*) 8 §:n nojalla.

Geenitekniikkalain 35 §:n 1 momentin mukaan valvontaviranomaisella on oikeus periä maksuja geenitekniikkalain nojalla tekemistään tarkastuksista. Tarkastuksista perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa säädetään julkisoikeudellisten suoritteiden maksuista. Tarkastusmaksuista ja niiden määrästä annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Geenitekniikkalain 35 §:n 2 momentin mukaan muiden kuin 1 momentissa tarkoitetun geenitekniikan lautakunnan ja geenitekniikkalain 6 §:ssä tarkoitettujen valvontaviranomaisten perimien suoritteiden maksuista ja niiden suuruudesta säädetään valtion maksuperustelain nojalla valtioneuvoston asetuksella.

Geenitekniikkalain 35 §:n 3 momentin mukaan valvontaviranomainen omalta osaltaan ja geenitekniikan lautakunta omalta osaltaan voi hakemuksesta myöntää poikkeuksia maksujen perimisestä, jos maksu muuntogeenisten organismien tutkimustoiminnan tai käytön vähäisyyden takia tai muusta syystä olisi kohtuuton. Maksu voidaan jättää perimättä osittain tai kokonaan.

Geenitekniikkalain 5 g §:n 1 momentin mukaan geenitekniikkalain mukaisia valvontaviranomaisia ovat Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (jäljempänä *Fimea*), Suomen ympäristökeskus ja Ruokavirasto. Muita geenitekniikkalain mukaisia tehtäviä hoitaa geenitekniikan lautakunta.

Geenitekniikkalain mukaisten suoritteiden maksullisuudesta on annettu voimassa oleva valtioneuvoston asetus 1245/2023. Asetus on annettu 21.12.2023 ja se on tullut voimaan 1.1.2024. Asetus on määräaikainen ja sen voimassaoloaika päättyy 31.12.2025.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa, koska asia on yleiseltä merkitykseltään vähäinen (valtioneuvoston ohjesääntö 262/2003 30 §).

2. Nykytila

2.1. Geenitekniikan lautakunta

Geenitekniikan lautakunnan (jäljempänä *lautakunta*) maksullisia suoritteita ovat geenitekniikkalain mukaisten ilmoitusten ja hakemusten käsittely.

Lautakunta on käsitellyt tarkastelujaksolla 1/2024–8/2025 13 geenitekniikkalain 14 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta, 7 geenitekniikkalain 14 a §:ssä tarkoitettua ilmoitusta ja 18 ilmoitusta, jotka ovat näiden yhdistelmiä. Lautakunta ei ole tarkasteltavalla ajanjaksolla käsitellyt geenitekniikkalain 14 b ja 14 c §:ssä tarkoitettuja hakemuksia ja päätöksiä. Tarkasteltaessa kustannusvastaavuutta mainittujen ilmoitusten ja hakemusten osalta on huomattava, että voimassa olevan maksuasetuksen 2 §:n 2 momentin mukaan toiminnanharjoittajan tehdessä samanaikaisesti geenitekniikkalain 14 ja 14 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen, peritään toiminnanharjoittajalta ainoastaan geenitekniikkalain 14 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen käsittelymaksu, mikäli toiminnanharjoittaja ei ole pyytänyt geenitekniikkalain 14 c §:ssä tarkoitettua kirjallista päätöstä. Jos toiminnanharjoittaja tekee samanaikaisesti geenitekniikkalain 14 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sekä 14 b §:ssä tarkoitetun hakemuksen, peritään toiminnanharjoittajalta ainoastaan maksuasetuksen 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu maksu.

Geenitekniikkalain mukaisten maksujen laskuttaminen jakautuu voimassa olevan maksuasetuksen 4 ja 5 §:n mukaan eri viranomaisten kesken siten, että geenitekniikan lautakunta perii niin sanotun suljetun käytön osalta maksut geenitekniikkalain 14 ja 14 a §:n mukaisten muuntogeenisten organismien käyttöön tarkoitettujen tilaa ja toiminnan aloittamista koskevien ilmoitusten käsittelystä, 14 b §:n mukaisten hakemusten käsittelystä sekä 14 c §:n mukaisten kirjallisten päätösten laatimisesta. Lisäksi geenitekniikan lautakunta perii maksut geenitekniikkalain 17 §:n ja 20 §:n mukaisten hakemusten käsittelystä. Valvontaviranomaiset perivät puolestaan maksut omalla toimialallaan tekemästään muuntogeenisten organismien käytön valvonnasta.

Geenitekniikkalain mukaisten suoritteiden maksullisuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen nojalla geenitekniikan lautakunnan laskuttama valtiolle syntynyt tulokertymä on pitkällä aikajänteellä vuositasolla ollut keskimäärin noin 10 000–20 000 euron suuruinen. Kertymään vaikuttaa muun muassa se, kuinka paljon tarkasteluajana alalle syntyy uusia toiminnanharjoittajia ja kuinka paljon toiminnanharjoittajat siirtyvät uusiin tiloihin tai ottavat käyttöön uusia muuntogeenisiä organismeja. Suljetun käytön osalta vastaanotettujen ilmoitusten ja hakemusten määrään vaikuttaa myös se, miten paljon valvontaa toimintaan kohdistuu.

Tarkastelujaksolla 1/2024–7/2025 geenitekniikan lautakunnan maksullisten suoritteiden kertymä oli yhteensä 20 200 euroa. Tarkastelujaksolla 2022–9/2023 kertymä oli 19 125 euroa.

Ilmoitusten ja hakemusten käsittelyyn osallistuvat lautakunnan määräämät ministeriön ulkopuoliset esittelijät sekä lautakunnan sihteeristö, johon kuuluvat pääsihteeri, asiantuntija ja hallinnollinen avustaja, sekä tarvittaessa geenitekniikan lautakunta kirjallista lupapäätöstä edellyttävissä tapauksissa. Käsittelyyn käytetty aika vaihtelee suuresti ilmoitusten ja hakemusten laajuuden ja sisällön mukaan, joten pienimuotoista käyttöä koskevassa toiminnassa toiminnanharjoittajalle aiheutuu suhteessa suuremmat viranomaismaksut, koska perityt käsittelymaksut perustuvat keskimääräisiin käsittelykustannuksiin maksuperustelain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

Koska muuntogeenisten organismien suljettua käyttöä koskevat ilmoitukset ovat voimassa, kunnes toiminnanharjoittaja ilmoittaa toiminnan päättyneen, toiminnan muuttuessa toiminnanharjoittajat joutuvat toisinaan tekemään myöhempiä ilmoituksia ja muutoksia uusista tiloista, muuttuneista vastuuhenkilöistä, toiminnan muuttumisesta tai uusien organismien käyttöönotosta. Myöhemmät ilmoitukset on kirjattu voimassa olevien ilmoitusten yhteyteen ilman erillistä veloitusta, elleivät säädökset edellytä toiminnanharjoittajalta uutta ilmoitusta muutoksiin liittyen. Tällaisia ilmoituksia ja muutoksia on tarkastelukaudella jätetty 122.

Geenitekniikan lautakunnan osalta kustannusvastaavuus ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä tarkasteltavalla ajanjaksolla ei ole toteutunut. Kustannusvastaavuuden toteutumiseen vaikuttavat muun ohella valtioneuvoston suuret yhteiskustannukset, jotka on osaltaan jyvitetty lautakunnan toimintaan.

Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksujen kustannusvastaavuus tarkastelujaksolla on ollut geenitekniikkalain 14 §:n mukaisten ilmoitusten osalta 56 prosenttia ja 14 a §:n mukaisten ilmoitusten osalta 45 prosenttia. Ilmoituksissa, joihin sisältyy sekä 14 §:n että 14 a §:n mukaista toimintaa, kustannusvastaavuus on ollut 46 prosenttia. Tarkasteltavalla ajanjaksolla lautakunta ei ole käsitellyt yhtään uutta geenitekniikkalain 14 b §:ssä tarkoitettua hakemusta, vaan ainoastaan aiempaan hakemukseen toimitettuja ilmoituksia. Koska kyseisestä hakemuksesta on peritty käsittelymaksu jo ennen tarkastelujaksoa eikä muutosilmoitusten toimittamista ei ole säädetty maksulliseksi toiminnaksi, kustannusvastaavuus ei ole voinut tässä tapauksessa toteutua.

Geenitekniikkalain 17 §:ssä tarkoitettuja hakemuksia (kenttäkokeet) jätettiin tarkasteltavalla ajanjaksolla yksi. Hakemus vedettiin kuitenkin pois kesken käsittelyn, joten siitä ei voitu laskuttaa. Lautakunta käsitteli tarkastelujaksolla myös vuosina 2018 ja 2023 jätettyjä kenttäkoehakemuksia, joiden käsittelystä hakijoita laskutettiin vuosina 2018 ja 2024 lautakunnan tehtyä hakemuksesta päätöksensä. Jo käynnissä olleita kenttäkokeita jouduttiin käsittelemään lautakunnassa poikkeuksellisen paljon luvan myöntämisen jälkeen, joten kustannusvastaavuus jäi hyvin alhaiseksi (17 %).

Geenitekniikkalain 20 §:n mukaisia hakemuksia tuotteen markkinoille asettamisesta ei ole jätetty vuoden 1996 jälkeen ja niitä koskevat lupamenettelyt EU:ssa ovat muuttuneet tämän jälkeen, joten hakemusprosessin kustannuksia ei ole mahdollista arvioida aiempien tietojen valossa.

Tarkastelujaksolla geenitekniikan lautakunta vastaanotti kaksi geenitekniikkalain 35 §:n 3 momentin mukaista maksuvapautushakemusta, joista toisessa toiminnanharjoittaja vapautettiin ilmoitusmaksusta kokonaan ja toisessa osittain (50 %).

Voimassa olevan maksuasetuksen valmistelun tarkastelujaksolla 2022–9/2023 lautakunnan suoritteiden kustannusvastaavuus oli geenitekniikkalain 14 §:n mukaisten ilmoitusten osalta 47 %, 14 a §:n mukaisten ilmoitusten osalta 46 %, 14 ja 14 a §:n samanaikaisten jättämisen osalta 70 % ja 14 b §:n mukaisten hakemusten osalta 26 %.

2.2. Valvontaviranomaiset

Valvontaviranomaisten tarkastuksia suorittaa eniten Fimea, joka suorittaa vuosittain noin 10–20 geenitekniikkalain mukaisesti tarkastusta ja muuta lain mukaista valvontaa noin 40–50 tapausta. Tarkastelujaksolla 7/2024–6/2025 Fimea suoritti 11 tarkastusta. Lisäksi Fimea teknisesti ylläpitää geenitekniikan rekisteriä sekä ohjaa ja neuvoo toiminnanharjoittajia. Fimean suorittamat geenitekniikkalain mukaiset tarkastukset kohdistuvat yleisimmin yliopistoihin, toiseksi yleisimmin yrityksiin ja loput muihin toimijoihin, kuten järjestöihin ja valtion tutkimuslaitoksiin.

Fimean osalta geenitekniikkalain mukaisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2024 oli 9 % ja vuonna 2025 sen arvioidaan olevan 10 %. Vuosia 2024–2025 edeltävällä tarkastelujaksolla kustannusvastaavuus oli 8 %. Fimean geenitekniikkalain mukaisten suoritteiden tulokertymä vuonna 2024 oli 13 749 euroa ja vuonna 2025 arviolta 14 000 euroa.

Ruokavirasto on ilmoittanut, ettei se ole vuosien 2016–2024 aikana suorittanut geenitekniikkalain mukaista valvontaa, minkä vuoksi se ei ole voinut tehdä kustannusvastaavuuslaskentaa geenitekniikkalain mukaisten suoritteiden osalta. Ruokavirasto on ilmoittanut sillä olleen viimeisten 15 vuoden aikana valvonnassaan vain kaksi koetta, joista viimeisimmän osalta valvontatoimenpiteet päättyivät vuonna 2015. Vastaavan tyyppisistä tarkastustehtävistä Ruokavirasto on ilmoittanut veloittavansa hinnastonsa mukaisesti 234 euroa tunnilta sisältäen mahdolliset matkakulut.

Suomen ympäristökeskus (jäljempänä Syke) on ilmoittanut tehneensä tarkastelujaksolla 2022–2024 yhteensä neljä tarkastuskäyntiä, joista syntyi 14 tuntia maksuasetuksen mukaisia laskutettavia kuluja. Syke on ilmoittanut kustannusvastaavuuden vaihtelevan suuresti eri vuosien välillä. Kustannusvastaavuus oli vuonna 2022 noin 24 prosenttia ja vuosina 2023 ja 2024 noin 10 prosenttia. Vuosina 2024–2025 Syken tulokertymä maksuasetuksen mukaisista suoritteista oli noin 1 000 euroa. Syken suorittamat tarkastukset kohdistuvat yleisimmin tutkimuslaitoksiin.

Voimassa olevan maksuasetuksen valmistelussa suoritehintoihin tehtiin noin 10 prosentin korotus.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Käyttöön suljetussa tilassa liittyvien suoritteiden kiinteät maksut

Muuntogeenisten organismien käyttöön suljetussa tilassa liittyvistä suoritteista toiminnanharjoittajalta perittävien maksujen suuruudeksi ehdotetaan seuraavaa:

- 1) geenitekniikkalain 14 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen käsittelymaksu **500 euroa**;
- 2) geenitekniikkalain 14 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen käsittelymaksu **565 euroa**, jos toiminnanharjoittaja ei ole pyytänyt 14 c §:ssä tarkoitettua kirjallista päätöstä;
- 3) geenitekniikkalain 14 a §:ssä tarkoitetun ilmoituksen käsittelymaksu **750 euroa**, jos toiminnanharjoittaja on pyytänyt 14 c §:ssä tarkoitetun kirjallisen päätöksen;
- 4) geenitekniikkalain 14 b §:ssä tarkoitetun hakemuksen käsittelymaksu **1 375 euroa**;
- 5) geenitekniikkalain 16 d §:ssä tarkoitetun kliinistä lääketutkimusta koskevan riskinarvioinnin käsittelymaksu **500 euroa (uusi)**; sekä
- 6) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen suorittama kirjallinen tarkastus **275 euroa**.

Muuntogeenisten organismien käyttöön suljetussa tilassa liittyvistä suoritteista toiminnanharjoittajalta perittävien maksujen suuruudeksi toiminnanharjoittajan tehdessä useamman ilmoituksen tai hakemuksen samanaikaisesti ehdotetaan seuraavaa:

- 1) geenitekniikkalain 14 ja 14 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelymaksu yhteensä **815 euroa**, jos toiminnanharjoittaja ei ole pyytänyt mainitun lain 14 c §:ssä tarkoitettua kirjallista päätöstä;
- 2) geenitekniikkalain 14 ja 14 a §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten käsittelymaksu yhteensä **1 000 euroa**, jos toiminnanharjoittaja on pyytänyt mainitun lain 14 c §:ssä tarkoitettua kirjallisen päätöksen; sekä
- 3) geenitekniikkalain 14 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ja 14 b §:ssä tarkoitetun hakemuksen käsittelymaksu yhteensä **1 625 euroa**.

3.2. Tarkoitukselliseen levittämiseen ympäristöön liittyvien suoritteiden kiinteät maksut

Muuntogeenisten organismien tarkoitukselliseen levittämiseen ympäristöön liittyvistä suoritteista toiminnanharjoittajalta perittävien maksujen suuruudeksi ehdotetaan seuraavaa:

- 1) geenitekniikkalain 17 §:ssä tarkoitetun muuntogeenisten organismien tarkoituksellista levittämistä muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa koskevan hakemuksen käsittely **4 500 euroa**;
- 2) geenitekniikkalain 18 §:ssä tarkoitetun päätöksen nojalla suoritettavaan muuntogeenisten organismien tarkoitukselliseen levittämiseen muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa liittyvien muutostietojen sekä geenitekniikkalain 19 ja 19 a §:ssä tarkoitettujen tietojen käsittely, mikäli tietojen käsittely edellyttää uutta päätöstä **600 euroa (uusi)**;
- 3) geenitekniikkalain 20 §:ssä tarkoitetun tuotteen markkinoille saattamista koskevan hakemuksen käsittely **9 125 euroa**; sekä
- 4) Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen, Suomen ympäristökeskuksen tai Ruokaviraston suorittama kirjallinen tarkastus **275 euroa**.

3.3. Maksujen suuruus

Geenitekniikan lautakunnan suoritteiden osalta toiminnanharjoittajilta perittäviin maksuihin ehdotettu noin 25 %:n korotus voimassa olevaan asetukseen verraten on perusteltu niin yleisen kustannusten nousun perusteella kuin silläkin, että kustannusvastaavuus ei ole toteutunut. Myös muilla ehdotuksilla, jotka ovat muutoksia voimassa olevaan asetukseen verraten, pyritään parantamaan kustannusvastaavuutta ja lisäksi varmistamaan, ettei lautakunnalla ole perusteettomasti sellaisia suoritteita, joista ei voida periä maksua.

Kaikkia geenitekniikan lautakunnalle tehtäviä myöhempiä muutoksia ilmoituksiin ja hakemuksiin liittyen ei ehdoteta maksullisiksi. Muutokset voivat koskea laajasti esimerkiksi tilamuutoksia, vastuuhenkilöitä tai heidän yhteystietojensa muutoksia tai raportointia vaaratilanteista. Kyseiset muutokset eivät ole työmäärältään verrattavissa toisiinsa.

Esitetyillä käsittelymaksun korotuksilla geenitekniikkalain 14 §:n mukaisten ilmoitusten kustannusvastaavuutta saataisiin arviolta korotettua 70 %:iin ja geenitekniikkalain 14 a §:n mukaisten ilmoitusten 113 %:iin. Tilanteessa, jossa toiminnanharjoittaja jättää kyseiset ilmoitukset yhtäaikaisesti, kustannusvastaavuus nousisi 66 %:iin. Geenitekniikkalain 17 §:ssä tarkoitettujen hakemusten tapauksessa kustannusvastaavuus jäisi korotusten jälkeen yhä alhaiseksi (24 %), mutta sitä olisi mahdollista merkittävästi parantaa, jos myös hakemuksen käsittelyn jälkeen tehtävät viranomaistoimenpiteet muutettaisiin maksullisiksi suoritteiksi (ehdotettu uusi 3 §:n 1 momentin 2 kohta). Muiden geenitekniikkalain mukaisten suoritteiden maksujen korotusten vaikutusta geenitekniikan lautakunnan toiminnan kustannusvastaavuuteen ei ole tilastoaineiston vähäisyyden takia mahdollista luotettavasti arvioida.

Myös geenitekniikkalain 14 a §:n maksuihin esitetään tehtävän vastaava 25 % korotus kuin muihinkin lautakunnan suoritteiden maksuihin, vaikka arvion mukaan kustannusvastaavuus kyseisen suoritteiden osalta nousisikin muita korkeammaksi. Geenitekniikkalain 14 a §:n mukaisia ilmoituksia tehdään hyvin vähän (vuosina 2024–2025 seitsemän) ja yleensä lain 14 §:n mukaisen ilmoituksen kanssa samanaikaisesti, joiden osalta kustannusvastaavuus on alhaisempi. Geenitekniikkalain 14 a §:n mukaisten suoritteiden osalta kustannusvastaavuus on aikaisemmin jäänyt 100 %:n kustannusvastaavuudesta (tarkastelujaksolla 2024–2025 64 %), ja laskelmiin liittyy huomattavia epävarmuuksia. Tämän vuoksi maksua esitetään korotettavan muiden maksujen kanssa prosentuaalisesti saman verran.

Voimassa olevan maksuasetuksen 2 §:n 2 momentin mukaisia yhteismaksuja silloin, kun toiminnanharjoittaja tekee samanaikaisesti kaksi geenitekniikkalain mukaista ilmoitusta tai hakemusta muutettaisiin. Hinta koostuisi voimassa olevan asetuksen mukaisen mallin mukaan määräytyvän kalliimman suoritteiden hinnasta ja lisäksi hintaan lisättäisiin puolet edullisemman suoritteiden hinnasta. Näin ollen maksu muodostuisi ehdotetun asetuksen 2 §:n 1 momentin 2–4 kohdan mukaisesta suoritehinnasta, johon lisättäisiin puolet 2 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesta hinnasta eli 250 euroa. Muutoksen tavoitteena olisi paremman kustannusvastaavuuden saavuttaminen. Useamman ilmoituksen ja/tai hakemuksen käsittelystä aiheutuu viranomaiselle suuremmat kustannukset kuin silloin, jos toiminnanharjoittaja jättää vain yhden ilmoituksen tai hakemuksen. Toisaalta kustannukset ovat pienemmät kuin silloin, jos ilmoitukset ja/tai hakemukset jätettäisiin erikseen, minkä vuoksi samanaikaisesti jätettyjen ilmoitusten ja/tai hakemusten käsittelystä ei velotettaisi täyttä hintaa molempien suoritteiden osalta.

Geenitekniikan lautakunnan tulokertymäksi ehdotettujen muutosten myötä vuonna 2026 arvioidaan 18 355 euroa.

Valvontaviranomaisten suorittamien kirjallisten tarkastusten hintaa ehdotetaan korotettavaksi 25 %. Vaikutus kustannusvastaavuuteen olisi kuitenkin pieni, sillä kirjallisia tarkastuksia ei juurikaan suoriteta, vaan tarkastustoiminta on pääosin tarkastuskäynteihin perustuvaa. Valvontaviranomaiset eivät ole maksuasetuksen valmistelua varten toimittaneet kustannusvastaavuuslaskelmia kirjallisten tarkastusten osalta.

Tarkastuskäyntiin perustuvista tarkastuksista perittävät maksut säilyisivät voimassa olevan maksuasetuksen mukaisina eli jokaiselta alkavalta tunnilta perittäisiin 110 euroa. Kustannusvastaavuus on kuitenkin jäänyt hyvin heikoksi tarkastuskäynteihin perustuvien tarkastusten osalta. Paremman kustannusvastaavuuden saavuttamiseksi ja maksuperustelain 6 §:n 1 momentti huomioon ottaen olisi perusteltua, että tarkastusten valmisteluun ja jälkitöihin käytetystä työajasta voitaisiin periä maksu nykyistä paremmin toteutuneiden kustannusten mukaan. Tämän vuoksi esitetään, että nykyinen kolmen tunnin aikaraja valmistelun ja jälkitoimenpiteiden osalta erikseen nostettaisiin seitsemään tuntiin.

Fimean arvion mukaan tuntirajauksen nostolla seitsemään tuntiin saavutettaisiin 16 %:n kustannusvastaavuus vuonna 2026. Syken arvion mukaan Syken suoritteiden osalta kustannusvastaavuus ehdotetuilla muutoksilla nousisi 26 %:iin silloin, jos tarkastuksen valmistelu- ja jälkitoimenpiteistä veloitetaan seitsemän tunnin maksimirajan mukaisesti.

Asetuksella ei katsota olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia valtiontaloudelle ottaen huomioon asetuksen perusteella syntyvä suhteellisen pieni kokonaiskertymä geenitekniikan lautakunnalle ja valvontaviranomaisille. On kuitenkin huomioitava, että alhaisten maksujen aiheuttama alijäämä tulee viranomaistoiminnassa kattaa viranomaisen muusta budjetista. Esityksen vaikutusten yrityksille arvioidaan olevan vähäiset, sillä ehdotetut maksut ovat edelleen melko matalia. Yksittäisten tieteellisten tutkimusryhmien ja pk-yritysten kohdalla vaikutusten merkittävyys riippuu toiminnanharjoittajan kulloisestakin rahoitustilanteesta.

Ehdotettu siirtymäsäännös parantaisi ennakoitavuutta, kun sekä toiminnanharjoittajat että viranomaiset tietäisivät asian vireille tullessa, minkä maksuasetuksen mukaisia maksuja asiassa sovelletaan.

4. Valmistelu

Asetus on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriössä yhteistyössä geenitekniikan lautakunnan, Fimean, Ruokaviraston ja Suomen ympäristökeskuksen kanssa.

Asetusluonnos oli lausunnoilla Lausuntopalvelu.fi -palvelussa 17.10.–28.11.2025 välisen ajan. Lausuntoja pyydettiin geenitekniikan lautakunnalta sekä geenitekniikan lautakunnassa edustettuina olevilta ministeriöiltä, joita ovat sosiaali- ja terveysministeriön lisäksi maa- ja metsätalousministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö ja ympäristöministeriö, sekä geenitekniikkalain valvonnasta vastaavilta viranomaisilta eli Fimealta, Ruokavirastolta ja Suomen ympäristökeskukselta. Lisäksi lausuntoja pyydettiin Aalto-yliopistolta, Helsingin yliopistolta, Itä-Suomen yliopistolta, Jyväskylän yliopistolta, Oulun yliopistolta, Suomen Akatemialta, Tampereen yliopistolta, Turun yliopistolta, valtiovarainministeriöltä ja Åbo Akademiä. Keskeisistä järjestöistä lausunnot pyydettiin Lääketeollisuus ry:ltä ja Suomen Bioteollisuus ry:ltä.

Lausuntoja saatiin lausuntoajan kuluessa 7 kappaletta.

Lausunnoissa yleisesti nousi esiin huoli maksukorotusten vaikutuksesta tutkimustoimintaan ja huomautettiin, että maksujen tulisi pysyä kohtuullisina.

Valtiovarainministeriö toteaa lausunnossaan, että maksuihin esitetyt korotukset ovat tarkoituksenmukaisia, koska kustannusvastaavuus ei ole toteutunut. Valtiovarainministeriö huomioi, että suoritteita tuotetaan vuositasolla määrällisesti varsin vähän, mutta valmistelussa tulisi kuitenkin noudattaa syyskuussa 2025 voimaan tullutta valtioneuvoston määräystä asioiden käsittelystä rahanasiainvaliokunnassa.

Ympäristöministeriö toteaa lausunnossaan, että valtion tuottavuusohjelman toimeenpanon keinovalikoimassa on listattu muun ohella valtion maksullisen toiminnan tulojen kasvattaminen siten, että tulojen kasvun myötä valtion toimijoiden toimintamenojen kasvua voidaan vähentää. Ministeriöitä on kehoitettu varmistamaan virastojen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus. Koska geenitekniikkalain mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet ovat olleet selvästi alikatteisia, on kustannuksia katettu osittain valtion toimintamenoista. Ympäristöministeriö katsoo lausunnossaan asetusluonnoksen hyvin perustelluksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa lausunnossaan, että suuri osuus geenitekniikkalain mukaisista tarkastuksista kohdistuu yliopistoihin ja tutkimusryhmiin. Lausunnon mukaan on tärkeää, että tieteellinen tutkimus rinnastetaan maksuperustelain 6 §:n 3 momentin mukaisiin syihin, joiden perusteella maksu voidaan periä omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä. Opetus- ja kulttuuriministeriö kannattaa ehdotettua muutosta toiminnanharjoittajalta perittäviin maksuihin silloin, kun toiminnanharjoittaja tekee samanaikaisesti useamman ilmoituksen tai hakemuksen. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa keskimääräisiin käsittelykustannuksiin perustuvien maksujen olevan pienimuotoista käyttöä koskevassa toiminnassa suhteellisesti suuremmat, ja että ehdotettu 25 % korotus viranomaismaksuihin on tutkijakunnan kannalta suhteellisen suuri ja lisää merkittävästi tutkimusjärjestelmään kohdentuvia kerrannaisvaikutuksia. Lausunnossa todetaan, että maksukorotusten tulisi olla aina viimeinen vaihtoehto kustannusvastaavuuden parantamiseksi.

Geenitekniikan lautakunta ehdottaa lausunnossaan, että ehdotettu 7 § muutettaisiin velvoittavasta harkinnanvaraiseen muotoon. Lisäksi lautakunta toteaa pitävänsä tärkeänä viranomaismaksujen kohtuullisen tason säilyttämistä.

Suomen ympäristökeskus Syke pitää asetusehdotusta pääpiirteissään kannatettavana erityisesti veloittettavan tuntimäärän nostamisen osalta. Syke toteaa, että ehdotettu 220 euron tuntihinta on kuitenkin liian korkea, erityisesti muihin Syken tarkastusmaksuihin verrattuna. Syke katsoo, että tuntiveloitusta voitaisiin nostaa palkkojen yleiskorotusten mukaisesti.

Helsingin yliopisto toteaa, että hintojen nostamisella olisi negatiivista vaikutusta koulutukseen, tieteelliseen tutkimukseen, Suomen kilpailukykyyn ja houkuttelevuuteen. Maksujen vaikutusta ja hallitusohjelman mukaisuutta tulisi arvioida tieteellisen tutkimuksen helpottamisen ja edistämisen näkökulmasta. Helsingin yliopisto katsoo, että tutkijalähtöisiä tutkimuksia tulisi kohdella samoin maksuperiaattein tutkimustyyppistä riippumatta. Lausunnossa todetaan, että muutosten kustannusvaikutusten arviointia tulisi täydentää.

Lääketeollisuus ry katsoo lausunnossaan maksujärjestelmän läpinäkyvyyden, selkeyden ja viranomaisten todellisiin kustannuksiin suhteuttamisen tärkeäksi. Lääketeollisuus ry toteaa ehdotettujen maksukorotusten, etenkin tarkastuksiin liittyvän tuntihinnan korotuksen, merkittäväksi ja korotusten heijastuvan tutkimus- ja kehitystoimintaan. Lääketeollisuus ry toteaa, että korotusten valmistelussa on tärkeää varmistaa, etteivät maksut muodostu kohtuuttomaksi hallinnolliseksi taakaksi tutkimustoimijoille tai heikennä Suomen kilpailukykyä bioteknologian ja geeniterapioiden tutkimusympäristönä. Lausunnossa korostetaan tarvetta seurata muutosten vaikutuksia ja varmistaa maksujen kohtuullisena, ennakoitavana ja aidosti kustannusvastaavina pysyminen.

Lausuntokierroksella olleessa asetusehdotuksessa ehdotettiin valvontaviranomaisten tuntiveloituksen nostamista 110 eurosta 220 euroon tunnilta. Lausuntokierroksen jälkeen valvontaviranomaisten tarkastuskäyntiin perustuvista tarkastuksista perittäviä maksuja alennettiin siten, että ehdotetusta maksukorotuksesta tarkastusten tuntihintaan luovuttiin, eli maksu säilyisi voimassa olevan asetuksen mukaisesti 110 eurossa tunnilta. Tarkastusten valmistelu- ja jälkitoimenpiteisiin käytettävää laskutettavaa aikarajaa nostettaisiin voimassa olevan asetuksen mukaisesti kolmen tunnin rajasta seitsemään tuntiin valmistelu- ja jälkitoimenpiteiden osalta erikseen.

Lausuntokierroksen jälkeen jatkovalmistelussa myös korjattiin asetustekstistä 2 §:n 1 momentin 5 kohdan muotoilu ”kliinistä koetta koskevan riskinarvioinnin käsittelymaksu” vastaamaan geenitekniikkalain sanamuotoa muotoon ”kliinistä lääketutkimusta koskevan riskinarvioinnin käsittelymaksu”. Asetuksen 3 §:n 1 momentin 2 kohdan viittaus geenitekniikkalain 17 §:ään vaihdettiin viittaukseksi geenitekniikkalain 18 §:ään, jossa säädetään hakemukseen tehdystä päätöksestä. Ehdotettu 7 § muutettiin velvoittavasta harkinnanvaraiseksi geenitekniikan lautakunnan ehdotuksen mukaisesti. Lisäksi viranomaisten suoritteiden kohdentumista koskevia tietoja ja asetuksen perustelumuistiota muutenkin täydennettiin.

Jatkovalmistelussa ei katsottu tarpeelliseksi säätää erillisiä maksuluokkia esimerkiksi tutkimustoimijoille huomioon ottaen heikoksi jäänyt kustannusvastaavuus, alhaisemmista maksuista syntyvän alijäämän kattamiseen tarkoitettun määrärahan puuttuminen, sekä toiminnanharjoittajan mahdollisuus pyytää geenitekniikkalain 35 §:n 3 momentin mukaisesti maksun perimättä jättämistä kokonaan tai osittain. Suurin osa toiminnanharjoittajista on yliopistoja ja muita tutkimusyhteisöjä, joten alemmat maksut kohdistuisivat suurimpaan osaan toiminnanharjoittajia. Alhaiset maksut sinänsä ovat perusteltuja maksuperustelain 6 §:n 3 momentin perusteella, jonka mukaan maksu voidaan määrätä perittäväksi yleisesti suoritteen omakustannusarvoa alempana tai jättää kokonaan perimättä, jos siihen terveyden- ja sairaanhoitoon, muihin sosiaalisiin tarkoituksiin, oikeudenhoitoon, ympäristönsuojeluun, koulutustoimintaan tai yleiseen kulttuuritoimintaan liittyvistä tai näihin verrattavista syistä on perusteltua syytä. Tutkimustoiminta voidaan rinnastaa pykälässä lueteltuihin syihin.

5. Säännöskohtaiset perustelut

1 §. Soveltamisala

Asetusta sovellettaisiin geenitekniikkalaisissa (377/1995) tarkoitetuista ilmoituksista ja hakemuksista perittäviin käsittelymaksuihin sekä mainitun lain mukaiseen valvontaan kuuluvista tarkastuksista ja tutkimuksista perittäviin maksuihin.

Pykälä vastaisi voimassa olevan asetuksen 1 §:ää.

2 §:n 1 momentin 1–5 kohta ja 2 momentti sekä 3 §:n 1 momentin 1–3 kohta. Ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksut

Geenitekniikan lautakunnalle toimitettujen ilmoitusten ja hakemusten käsittelystä perittäisiin edelleen suoriteryhmittäin kiinteä maksu. Maksuihin tehtäisiin noin 25 % korotus.

2 §:n 1 momenttiin lisättäisiin uusi 5 kohta, jossa säädettäisiin 500 euron käsittelymaksu koskien geenitekniikkalain 16 d §:ssä säädettyä kliinisiä lääketutkimuksia koskevaa poikkeavaa ilmoitusmenettelyä. Geenitekniikkalain 16 d §:n mukaan ennen kliinisen lääketutkimuksen aloittamista toiminnanharjoittajan on toimitettava geenitekniikan lautakunnalle lain 8 §:ssä tarkoitettu riskinarviointi, jos lääketutkimus toteutetaan jo aiemmin ilmoitetussa suljetun käytön tilassa 16 §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla. Sääntelyllä on pyritty säilyttämään kevyt ilmoitusmenettely toiminnanharjoittajille tilanteessa, joissa aiemmin ilmoitetuissa tiloissa järjestetään uusi kliininen lääketutkimus alimman riskiluokan muuntogeenisillä organismeilla, mutta samalla varmistamaan, että geenitekniikkalain mukaisilla viranomaisilla on ajantasainen tieto käynnissä olevista lääketutkimuksista. Geenitekniikkalain 16 d §:n nojalla jätettyjen riskinarviointien käsittelystä ei kuitenkaan ole voitu periä maksua, vaikka geenitekniikan lautakunnan mukaan niiden käsittely vastaa työmäärältään pitkälti uuden geenitekniikkalain 14 §:n mukaisen ilmoituksen käsittelyä.

3 §:n 1 momenttiin lisättäisiin uusi 2 kohta, jossa säädettäisiin geenitekniikkalain 18 §:ssä tarkoitettua päätöksen nojalla suoritettavaan muuntogeenisten organismien tarkoitukselliseen levittämiseen muussa kuin markkinoillesaattamistarkoituksessa liittyvien muutostietojen sekä geenitekniikkalain 19 ja 19 a §:ssä tarkoitettujen tietojen käsittelymaksuksi 600 euroa, mikäli tietojen käsittely edellyttää uutta päätöstä lautakunnalta. Maksu koskisi tilanteita, joissa toiminnanharjoittaja tekee muutoksia kenttäkokeeseen, jonka lautakunta on geenitekniikkalain nojalla hyväksynyt ja josta on laskutettu hakemuksen käsittelymaksu. Kyse ei olisi uudesta hakemuksesta. Myöhempien esimerkiksi geenitekniikkalain 19 ja 19 a §:n mukaisten uusien tietojen käsittely voi edellyttää merkittävää valmistelutyötä ja lautakunnan kokoontumista, jolloin olisi perusteltua, että suoritteen tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista voitaisiin periä maksu.

2 §:n 2 momenttia muutettaisiin siten, että toiminnanharjoittajan tehdessä samanaikaisesti useampi ilmoitus tai hakemus, perittäisiin käsittelystä toinen maksu kokonaisuudessaan ja puolet toisesta maksusta. Toiminnanharjoittajan tehdessä samalla kertaa useamman ilmoituksen tai hakemuksen on geenitekniikan lautakunnan työmäärä pienempi kuin silloin, jos toiminnanharjoittaja tekisi ilmoitukset tai hakemukset erikseen, mutta suurempi kuin silloin, jos toiminnanharjoittaja tekisi vain yhden ilmoituksen tai hakemuksen. Maksut säädettäisiin voimassa olevasta asetuksesta poiketen viittausten sijaan euromääräisinä selkeyden vuoksi.

Geenitekniikkalain 6 §:ssä luetellut asiantuntijaviranomaiset ja -laitokset antaisivat ilmoitusten ja hakemusten käsittelyyn liittyvät asiantuntijalausunnat virkatyönä kuten tähänkin asti. Tavanomaiseen virkatyöhön liittyvästä lausuntojen antamisesta ei ole perusteltua veloittaa toiminnanharjoittajilta ilmoitus- ja hakemusmaksujen lisäksi erikseen lausuntomaksua. Koska pyydettyjen asiantuntijalausuntojen määrä vaihtelee tapauskohtaisesti, ei toiminnanharjoittajaa katsota myöskään voitavan velvoittaa varautumaan ennalta määrittelemättömiin, lausuntojen lukumäärästä riippuviin sivukustannuksiin ilmoituksen tai hakemuksen käsittelyn yhteydessä.

Esitettyjen muutosten vuoksi asetuksen 2 ja 3 §:ään tehtäisiin myös tarvittavat lakitekniset muutokset.

2 §:n 1 momentin 6 kohta ja 3 ja 4 momentti sekä 3 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 ja 3 momentti. Tarkastuksista perittävät maksut

Valvontaviranomaisten geenitekniikkalain nojalla suorittamista tarkastuskäynteihin perustuvista tarkastuksista perittäisiin maksu tuntiveloituksen mukaisesti. Maksu määräytyisi tarkastukseen käytetyn tuntimäärän perusteella.

Tarkastuskäyntiin perustuvaan tarkastukseen käytettävään tuntimäärään sisältyisi tarkastuksen valmisteluun käytetty aika, tarkastuskäyntiin käytetty aika sekä tarkastuspöytäkirjan laatimiseen käytetty aika kuitenkin siten, että valmisteluun ja tarkastuspöytäkirjan laatimiseen käytettävä laskutettava aika voisivat kumpikin erikseen olla enintään yksi työpäivä. Valtion virastotyöaika on yleisesti 7,25 tuntia vuorokaudessa. Laskutuksen yksinkertaistamisen vuoksi asetuksessa

säädettäisiin, että valmisteluun ja tarkastuspöytäkirjan laatimiseen käytettävä laskutettava aika voisivat kumpikin erikseen olla enintään seitsemän tuntia.

Voimassa olevassa asetuksessa on säädetty, että valmisteluun ja tarkastuspöytäkirjan laatimiseen käytettävä laskutettava aika voivat kumpikin erikseen olla enintään kolme tuntia.

Valvontaviranomaisten suorittaman tarkastustoiminnan osalta kustannusvastaavuus on jäänyt heikoksi, ja muutos laskutusaikarajaan tehtäisiin paremman kustannusvastaavuuden saavuttamiseksi. Tarkastusten valmisteluun ja tarkastuspöytäkirjan laatimiseen käytetty aika voivat tarkastuksen kohteesta ja laajuudesta riippuen huomattavasti vaihdella, ja maksuperustelain 6 §:n 1 momentti huomioiden olisi perusteltua, että tarkastuksista perittäisiin maksu aiempaa paremmin todellisten kustannusten mukaan. Ennakoitavuuden vuoksi tarkastusten valmisteluun ja tarkastuspöytäkirjan laatimiseen käytetystä aikarajasta ei ehdoteta kuitenkaan kokonaan luovuttavan. Valvontaviranomaiset ovat geenitekniikkamaksuasetusten valmistelussa toistuvasti tuoneet esiin, että aikarajasta olisi syytä luopua tai ainakin sitä tulisi nostaa.

Tarkastukseen käytettävään tuntimäärään eivät sisältyisi tarkastajan matkoihin käyttämä aika eivätkä matkakustannukset, jotta kaikki toiminnanharjoittajat tulisivat maantieteellisestä sijainnistaan riippumatta kohdelluiksi tasapuolisesti.

Tarkastuksen alkaminen ja päättyminen määritellään geenitekniikkalain mukaisesta tarkastusmenettelystä annetussa sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksessa (198/2007).

Voimassa olevan maksuasetuksen mukaisesti tarkastuskäyntiin perustuvista tarkastuksista perittävä tuntihinta olisi kaikilla valvontaviranomaisilla sama. Syke ja Ruokavirasto suorittavat geenitekniikkalain mukaista valvontaa hyvin vähän, joten vaikutus viranomaisen kustannusvastaavuuteen kohdistuisi enimmäkseen Fimeaan.

Kirjallisten tarkastusten osalta maksuihin tehtäisiin geenitekniikan lautakunnan maksujen korotusta vastaava 25 % korotus, jolloin maksut nousisivat 220 eurosta 275 euroon. Kirjallisten tarkastusten osalta vaikutus kustannusvastaavuuteen on pieni, sillä valvontaviranomaiset eivät tarkastelujaksolla ole juuri tehneet kirjallisia tarkastuksia.

Geenitekniikkalain 28 §:n mukaan geenitekniikan lautakunnalla tai valvontaviranomaisella on oikeus maksutta tehdä tai teettää tarvittavat mittaukset tai tutkimukset ja saada muuntogeenisten organismien terveys- ja ympäristövaikutusten arvioimiseksi tarpeelliset kohtuullisen suuruiset näytteet. Valvontaviranomaisten tarkastusten mahdollisesti edellyttämistä geenitekniikkalain 28 §:ssä tarkoitetuista mittauksista ja tutkimuksista sekä niihin sisältyvästä näytteenotosta perittäisiin kyseisten suoritteiden tuottamisesta aiheutuneet välittömät kustannukset täysimääräisinä voimassa olevan maksuasetuksen sääntelyä vastaavasti.

Esitettyjen muutosten vuoksi asetuksen 2 ja 3 §:ään tehtäisiin lisäksi tarvittavat lakitekniset muutokset.

4–6 §. Maksujen laskuttaminen ja perimättä jättäminen

Asetuksen 4 §:ssä säädettäisiin ilmoitusten ja hakemusten käsittelymaksujen laskuttamisesta. Asetuksen 5 §:ssä säädettäisiin tarkastuksiin liittyvien maksujen laskuttamisesta ja 6 §:ssä maksun perimättä jättämisestä. Ilmoituksista, hakemuksista ja tarkastuksista asetuksessa määritellyt maksut laskuttavat tahot olisivat ehdotetuissa 4 ja 5 §:ssä informatiivisuuden vuoksi kirjoitettu auki siten, että laskuttavana tahona olisi toimenpiteet suorittava viranomainen.

Maksuista voitaisiin poiketa ja jättää ne perimättä siten kuin geenitekniikkalain 35 §:n 3 momentissa säädetään. Kyseisen momentin mukaan valvontaviranomainen omalta osaltaan ja geenitekniikan lautakunta omalta osaltaan voi hakemuksesta myöntää poikkeuksia maksujen perimisestä, jos maksu muuntogeenisten organismien tutkimustoiminnan tai käytön vähäisyyden takia tai muusta syystä olisi kohtuuton. Maksu voidaan jättää perimättä osittain tai kokonaan.

Esitettyjen muutosten vuoksi asetuksen 4 ja 5 §:ään tehtäisiin tarvittavat lakitekniset muutokset, muuten pykälät vastaisivat voimassa olevan asetuksen 4–6 §:ää.

7 §. Maksun periminen eräissä tilanteissa

Pykälä olisi voimassa olevaan asetukseen verrattuna uusi. Pykälässä säädettäisiin, että mikäli ilmoitus tai hakemus peruutetaan tai se muuten raukeaa, voisi lautakunta periä puolet maksusta, joka muuten perittäisiin, mikäli geenitekniiikan lautakunta on aloittanut hakemuksen tai ilmoituksen käsittelytoimenpiteet. Mikäli käsittelytoimenpiteitä ei ole aloitettu, ei maksua kuitenkaan voitaisi periä. Pykälä koskisi vain geenitekniiikan lautakuntaa, sillä valvontaviranomaiset eivät käsittele maksuasetuksen alaan kuuluvia ilmoituksia tai hakemuksia.

Säännös olisi tarpeen, koska ilmoitusten ja hakemusten käsittelyyn liittyvät toimenpiteet, kuten kuulemiset ja muu valmistelutyö, on saatettu toteuttaa jo pitkällekin ennen hakemuksen peruuttamista. Tällaisessa tilanteessa olisi viranomaisen perusteltua voida veloittaa myös peruutetun tai muutoin rauenneen ilmoituksen tai hakemuksen käsittelyyn kuluneista kustannuksista.

8 §. Asiakirjan antamisesta ja tiedon esille hakemisesta perittävät maksut

Pykälässä viitattaisiin asiakirjan antamisesta ja tiedon esille hakemisesta perittävien maksujen osalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 34 §:ään. Geenitekniiikan lautakunta sekä kukin valvontaviranomainen osaltaan päättäisi maksuista noudattaen, mitä mainitussa pykälässä säädetään.

Ehdotetun pykälän numero muuttuisi, mutta muuten ehdotus vastaisi voimassa olevan asetuksen 7 §:ää.

9 §. Voimaantulo

Asetus tulisi voimaan 1.1.2026.

Asetus olisi voimassa 30.4.2027 saakka.

Asetus olisi voimassa olevan maksuasetuksen kahden vuoden voimassaoloajasta poiketen voimassa vuoden ja neljä kuukautta. Voimassaoloaika olisi lyhyempi, jotta ehdotettujen muutosten vaikutusta voitaisiin tarkastella aikaisemmin. Asetuksen yhtä kalenterivuotta pidempi voimassaoloaika olisi tarpeen, jotta seuraavan maksuasetuksen valmistelussa olisi käytettävissä kokonaisen kalenterivuoden tiedot ehdotettujen muutosten vaikutuksista.

Ehdotetun pykälän numero muuttuisi voimassa olevaan asetukseen verrattuna.

Voimassa olevassa asetuksessa ei ole siirtymäsäännöstä. Siirtymäsäännökset selkeyttävät tilanteita, joissa asia on tullut vireille esimerkiksi loppuvuodesta, ja seuraavan vuoden alusta voimaan tulee uusi maksuasetus ennen, kuin asian käsittelystä on peritty maksu. Tästä johtuen ehdotetussa asetuksessa olisi voimassa olevaan asetukseen verraten uusi 9 §:n 2 momentti, jonka mukaan suoritteista, joita koskeva asia on tullut vireille ennen ehdotetun asetuksen voimaantuloa, perittäisiin maksu ehdotetun asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.